

Vorarbergben szövetségre lépett könyvtárak számára szervezték meg, de már a svájci St. Gallenben lévő főiskolai könyvtár is csatlakozott.

A szövetségi integrált rendszer üzemeléséhez szükségesek a szabványos jelrendszerek (lásd DIN 31628, DIN 31627, ISO 6937/2), hogy pl. az ún. scharfes S is megjeleníthető és kinyomtatható legyen; az online katalogizáláshoz szükséges a RAK

(Regeln für die Alphabetische Katalogisierung – címleírási szabályzat) és a MAB 1 osztrák csereformátum is.

/STOCK, K. F.: Zur "Öffentlichen Ausschreibung eines integrierten Verbundsystems". = *Mitteilungen der Vereinigung Österreichischer Bibliothekare*, 40. köt. 1– 2. sz. 1987. p. 27– 50./

(Lécesné Mesterházi-Nagy Márta)

A TUB-INFO Grazban

A Grazi Műszaki Egyetem Könyvtárának (Universitätsbibliothek der Technischen Universität Graz) az osztrák egyetemi oktatási törvény (Universitätsorganisationsgesetz) 85. paragrafusa értelmében egyik fontos feladata a szakirodalmi információkkal való ellátás. Ennek érdekében a könyvtár és a számítóközpont közösen kialakította a TUB-INFO-t, az egyetemi információs rendszert, amelyhez 1986 októbere óta a központi könyvtár és azok az intézetek férhetnek hozzá, amelyek termináljaikkal kapcsolódnak a VAX számítógéphez. A hálózat alkalmas arra, hogy az 1980 óta beszerezett mintegy 65 000 mű címleírását és egyéb adatait a terminálok online olvasói katalógusként (Online Public Access Catalog = OPAC) használhassa. A számítóközpont kidolgozta a szoftvert, amely minden intézetnek biztosítja az online hozzáférést a könyvtár adatbázisához – terminálon megjelenítve. Ezenkívül intézeti könyvtári adatok is hozzáférhetők, így pl. az intézeti dokumentumállomány listája, leltári nyilvántartása, új szerzemények jegyzéke, a tanszéki, intézeti könyvtár kiadásai a folyó évben, illetve visszamenőleg (az utóbbiakat intézeti jelszóval védik).

A központi könyvtár könyvállományának adatbázisán kívül a disszertációk és diplomamunkák adatait is beviszik a rendszerbe, még hozzá kivonatokkal együtt, mivel úgy tapasztalták, hogy az ipar és a gazdaság nagyon érdekli őket.

A felhasználó a következő *dokumentumállományok* adatbázisaiban kereshet:

- ▶ Építész- és Építőmérnöki Kar
- ▶ Gépészmérnöki Kar
- ▶ Villamosmérnöki Kar
- ▶ Természettudományi Kar
- ▶ Központi Könyvtár
- ▶ Disszertációk, diplomamunkák
- ▶ Folyóiratok

A választott adatbázisban a *keresési szempontok*:

- ▶ megjelenési év (évek);
- ▶ szerző, cím, kiadó, sorozati cím;
- ▶ tárgyszó.

A TUB-INFO-t 8 hónap alatt a tanszékek, intézetek 2500, a külső felhasználók 84 esetben vették igénybe.

A további hasznosítás akadályát jelenleg az, hogy a központi könyvtárban mindössze 2 terminál van: az adatbázisokhoz egyelőre csak a számítógépcsoport és az online szakirodalom-keresési szolgálat terminálján férhetnek hozzá. Szükséges lenne a kapcsolat kiépítése a többi munkahelyhez (rendelés, leltározás, katalogizálás, tájékoztatás és kölcsönzés). Indokolt továbbá egy könyvtári célokat szolgáló nagy számítógép beállítása is.

A TULIS (Technische Universität-Literaturinformationssystem) műszaki egyetemi szakirodalom-keresési rendszert 1986 decemberében vezették be. A külföldi adatbázisok lekérdezése a Dialog, STN stb. szolgáltatókon keresztül történik, de a TULIS rendszer lényege, hogy a felhasználó kérdésére először a TUB-INFO adatbázisában, tehát a TUB állományában keresnek, s csak akkor fordulnak a külföldi adatbázisokhoz, ha nem kielégítő a válasz.

/KARL, W.: *Das TUB-Informationssystem*. = *Mitteilungen der Vereinigung Österreichischer Bibliothekare*, 39. köt. 4. sz. 1986. p. 62– 66.

ZWANZIGER, R.: *Der Benutzer vom Betroffenen zum Beteiligten der Bibliotheksautomation*. = *Mitteilungen der Vereinigung Österreichischer Bibliothekare*, 40. köt. 1/2. sz. 1987. p. 64– 65; *Online Mitteilungen*, 1987. 27. sz. p. 29./

(Lécesné Mesterházi-Nagy Márta)